

UCHWAŁA NR 291/2025
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 8 grudnia 2025 r.

w sprawie sprawozdania partii politycznej Normalny Kraj
o źródłach pozyskania środków finansowych w 2024 r.

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1215),

postanawia

przyjąć sprawozdanie partii politycznej Normalny Kraj o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2024 r. **ze wskazaniem uchybień** polegających na naruszeniu art. 36a ust. 3 ustawy o partiach politycznych oraz art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 września 2023 r. w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz. U. poz. 2076).

Uzasadnienie

Partia polityczna Normalny Kraj (EwP 346) przedłożyła Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2024 r. z zachowaniem terminu określonego w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych.

Sprawozdanie zostało sporządzone według wzoru określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 września 2023 r. w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych.

Do sprawozdania dołączono sprawozdanie biegłego rewidenta w zakresie wpływów na Fundusz Wyborczy partii politycznej, wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą.

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 34a ust. 5

w związku z art. 38a ust. 1 ustawy o partiach politycznych, nie zgłosił zastrzeżeń do sprawozdania.

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie przedłożonych dokumentów, wyjaśnień Partii oraz sprawozdania biegłego rewidenta stwierdziła, co następuje

W sprawozdaniu o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w poprzednim roku kalendarzowym partia polityczna Normalny Kraj błędnie wykazała, że jej przychody wyniosły „0” (pozycja 13 sprawozdania), wskazując jednocześnie w pozycji 14 sprawozdania, że w okresie sprawozdawczym bezpośrednio na rachunki bankowe pozyskała środki finansowe w kwocie 57 917,00 zł, na które złożyły się składki członkowskie w kwocie nieprzekraczającej w jednym roku wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę: 7620,00 zł oraz darowizny pieniężne: 50 297,00 zł.

W wyniku analizy historii rachunku bankowego Partii oraz wykazów i wyjaśnień załączonych do sprawozdania stwierdzono, że rzeczywiste przychody Partii w 2024 r. wyniosły 57 937,00 zł i taka kwota powinna zostać wykazana w pozycjach 13 i 14 jej sprawozdania finansowego. Na wskazaną kwotę składały się składki członkowskie w kwocie 7630,00 zł (w takiej kwocie wykazane powinny zostać w pozycji 17 sprawozdania) oraz darowizny w kwocie 50 307,00 zł (w takiej kwocie wykazane powinny zostać w pozycji 18 sprawozdania). Nieprawidłowości te w złożonym sprawozdaniu finansowym zostały potwierdzone również przez samą Partię w jej wyjaśnieniach z dnia 22 października 2025 r., udzielonych Państwowej Komisji Wyborczej.

Powyższe oznacza, że Partia złożyła sprawozdanie finansowe za 2024 r. sporządzone niezgodnie ze stanem faktycznym. Naruszyła tym samym ustawowy obowiązek sprawozdawczy, określony w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych, w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych.

Pozyskane środki gromadzone były na rachunku bankowym nr 90 1240 1170 1111 0010 6611 4131 prowadzonym w Banku Polska Kasa Opieki S.A.

Wpłaty na rachunek bankowy Partii dokonane zostały zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych, tj. przez obywateli polskich mających stałe miejsce

zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, mieściły się w dopuszczalnym limicie wpłat od jednej osoby, określonym w art. 25 ust. 4 tej ustawy, a ich forma była zgodna z określoną w jej art. 25 ust. 5.

W 2024 r. Partia posiadała Fundusz Wyborczy i wyodrębniony jego rachunek bankowy o nr 12 1240 1170 1111 0011 2930 3760, prowadzony w Banku Polska Kasa Opieki S.A. Do umowy rachunku bankowego Funduszu Wyborczego Partii w okresie sprawozdawczym nie zostało wprowadzone zastrzeżenie, że wpłaty na ten rachunek mogą być dokonywane wyłącznie w sposób określony w art. 36a ust. 3 ustawy o partiach politycznych, tj. jedynie czekiem, przelewem lub kartą płatniczą.

Na dzień 1 stycznia 2024 r. stan rachunku Funduszu Wyborczego partii politycznej Normalny Kraj wynosił 8,60 zł.

W 2024 r. na rachunek Funduszu Wyborczego Partia pozyskała środki w kwocie 50 018,65 zł, na które złożyły się:

- darowizny od osób fizycznych wpłacone z zachowaniem limitu określonego w art. 36a ust. 1 i 2 ustawy o partiach politycznych: 8557,60 zł,
- środki pochodzące z wpłat własnych Partii: 41 320,00 zł,
- pozostałe środki: 141,05 zł.

Wydatki poniesione w 2024 r. z Funduszu Wyborczego Partii wyniosły 50 027,25 zł i zostały przeznaczone na:

- udział Partii w wyborach do Parlamentu Europejskiego: 25 800,00 zł,
- wydatki związane z udziałem Partii w wyborach organów samorządu terytorialnego: 23 850,00 zł,
- koszty bankowe: 361,68 zł,
- pozostałe: 15,57 zł.

Dane te są zgodne z uchwałami Państwowej Komisji Wyborczej Nr 125/2025 z dnia 17 marca 2025 r. w sprawie sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Normalny Kraj z wyborów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych w dniu 9 czerwca 2024 r. oraz Nr 180/2025 z dnia 5 maja 2025 r. w sprawie sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Normalny Kraj z wyborów organów jednostek samorządu terytorialnego przeprowadzonych w dniach 7 kwietnia i 21 kwietnia 2024 r.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. stan rachunku Funduszu Wyborczego Partii Normalny Kraj wyniósł 0,00 zł.

Partia wykazała w pozycji 59 sprawozdania (co potwierdzono także w toku badania sprawozdania finansowego Partii przeprowadzonego przez Państwową Komisję Wyborczą), że w okresie sprawozdawczym, na rachunek jej Funduszu Wyborczego wpłynęły środki finansowe w łącznej wysokości 550,00 zł, pochodzące z dwóch wpłat gotówkowych dokonanych przez obywateli polskich posiadających stałe miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tj. zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych i mieściły się w dopuszczalnym limicie wpłat określonym w art. 36a ust. 1 tej ustawy. Środki te zostały jednak przekazane na rachunek Funduszu Wyborczego w sposób niezgodny z art. 36a ust. 3 ustawy o partiach politycznych, który stanowi, że środki finansowe mogą być wpłacane na Fundusz Wyborczy wyłącznie czekiem, przelewem lub kartą płatniczą. Wskazane wpłaty, w łącznej kwocie 550,00 zł, zostały dokonane gotówką na pocztę i nie zostały zwrócone darczyńcom, a zatem zostały przez Partię przyjęte na jej Fundusz Wyborczy.

Zgodnie z art. 39a ust. 1 i 3 ustawy o partiach politycznych, korzyści majątkowe przekazane partii politycznej z naruszeniem przepisów art. 36a tej ustawy podlegają przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa. W przypadku, gdy korzyść ta została przez Partię zużyta lub utracona, przepadkowi podlega jej równowartość.

Za Sądem Najwyższym, który odwołał się do orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego (wyrok z 13 lipca 2004 r., P 20/03), wskazać należy, że użycie w tym przypadku trybu oznajmującego „podlegają przepadkowi” oznacza działanie sankcji z mocy samego prawa. Innymi słowy przepadek następuje *ex lege*. Z kolei tego rodzaju sankcja, występująca z mocy samego prawa, działa na ogół *ex tunc*, to jest w chwili ziszczenia się niezgodnego z prawem stanu faktycznego. Trybunał Konstytucyjny zwrócił przy tym uwagę, że od czasów starożytnych w europejskich porządkach prawnych obecna jest myśl, iż korzyści majątkowe uzyskane sprzecznie z prawem (*lucrum inhonestum vel illicitum*) nie korzystają z ochrony (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 6 lipca 2023 r., II NSNc 187/23).

Na podstawie art. 39a ust. 4 powołanej ustawy o partiach politycznych, partii politycznej Normalny Kraj przysługuje prawo dobrowolnego wpłacenia, w terminie 60 dni od dnia doręczenia jej postanowienia Państwowej Komisji Wyborczej,

na rachunek bankowy urzędu skarbowego właściwego dla siedziby Partii, równowartości środków przyjętych z naruszeniem przepisów tej ustawy (550,00 zł). Potwierdzenie wpłacenia równowartości tych środków Partia zobowiązana jest przedstawić Państwowej Komisji Wyborczej. W przypadku niedokonania dobrowolnej wpłaty tych środków, wszczęte zostanie postępowanie określone w art. 39a ust. 5 ustawy o partiach politycznych.

Wskazane wyżej uchybienia, zgodnie z art. 38a ust. 2 i 3 ustawy o partiach politycznych, nie stanowią przesłanek do odrzucenia sprawozdania finansowego Partii.

Partia w okresie sprawozdawczym spełniła obowiązek prowadzenia na jej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej rejestru wpłat od osób fizycznych w kwocie przekraczającej w jednym roku 10 000 zł, z wyłączeniem składek członkowskich, o którym jest mowa w art. 25 ust. 6-13 ustawy o partiach politycznych, oraz rejestru umów, będącego zbiorczym zestawieniem informacji o umowach zawartych przez partię polityczną, o którym jest mowa w art. 27a tej ustawy.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie złożonego sprawozdania, załączonych do niego dokumentów, sprawozdania biegłego rewidenta oraz wyjaśnień Prezesa Partii, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia nie przysługuje środek prawny.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak